

Te Peretitenira'a *No Porinetia farani*

PIHA PUTURA'A PARAU 'API ***Mahana toru 16 nō 'ātopa 2019***

Te mau Fa'aotira'a a te 'Āpo'ora'a a te mau Fa'aterehau

Faatureraa nō te mau piaraa parau mana 'i Porinetia

'Ua haamana te 'Apooraahau 'i te 'opuaraa ture Fenua 'e tau'i ra 'i te fatureraa 'o te mau piaraa parau mana. Te tumu, nō te tuharaa mana 'ia 'i rotopū 'i te Hau farani 'e te Hau fenua, 'ia-au 'i te haapâpûraa 'a te 'Apoora tooiva.

- Nō te ture 'o te 4 'o tenuare 1955, haamanahia 'i Porinetia 'i 2005 'e tâmau â te reira 'i te faa'ohipahia 'ia-au 'i te faatureraa 'i Farani ;
- 'E te teie nō roto mai 'i te ture Fenua 'âpî 'o te faa'ohipahia 'ia-au 'i te ture 'âpî 'a Porinetia.

'O te mau ve'a nene'i parau mana haamanahia 'e te Tomitera teitei nō te mau parau pia faa-au-hia 'e te faatureraa farani 'o te reira ato'a te faanahoraa 'e ravehia 'e te Peretiteni 'o Porinetia nō te mau parau pia 'i raro 'i te mana 'o Porinetia.

'E ô ato'a mai 'i roto 'i teie 'opuaraa ture Fenua te mau mana'o 'o te 'Apoora Matutu Tî'a Rau 'i ni'a 'i te faufaa 'o teie tauraa. Te faatano ato'a ra ia 'i ni'a 'i te mau rave'a piaraa parau mana 'e te mana 'o Porinetia, 'i ni'a 'i te faa'ohiparaa 'i te mau rave'a 'âpî 'o te rorouira 'e te neheneheraa 'i te mau ve'a itenati 'e pia ato'a 'i ni'a 'i tâ râtou rēni rorouira.

'E nuuraa teie 'o tei haamatahia mai 'e te mau taiete nene'i ve'a pâpa'i nâ roto 'i te toparaa te mâtete 'o te ve'a pâpa'i. 'O râtou iho tei mau mai na 'i te parau faati'a nō te pia 'i te mau parau mana te fârii nâ mua 'i te haamanahia 'e te Peretiteni 'o Porinetia, nō te pia 'i te mau parau mana.

'Ua haamana te 'Apooraahau 'i te 4raa 'o te tapura faufaa faarava'i

'Ua haamana te Apooraahau 'i te 4raa 'o te tapura faarava'i nō 2019 'i ni'a 'i te faito 1,829 miria, teie nō te faatere 'i te mai 'opuaraa 'i tapurahia 'e te tia'i nei 'i te tauturu 'a te Fenua.

'E 690,9 mirioni nō te faarava'i 'i te tereraa 'ohipa 'e nehenehe ai 'e tauturu 'i te mau 'opuaraa 'a te OPH (320 mirioni), 'e (187 mirioni) nō te faarava'i 'i te 'afata 'o te faatuhaaraa.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf - 40 47 20 00

'E 3,223 miria nô te faatupuraa 'ohipa, (+1,183 miria nô te fatu mai 'i te moihaa 'âpî nô te pae 'o te êa), te faati'araa 'i te fare hâmana'oraa 'i te mau tamataraa 'atomi (+120 mirioni) 'e (+670 mirioni) 'e horo'a târahu nâ te fare tavoriraaa hinu 'o Tahiti.

Nô roto mai teie tuhaa moni 10,807 miria 'i te 'afata haaputu 'a te fenua. 'E tuuhia atu teie tapura faarava'i 'i raro a'e 'i te faaueraa mana 'a te 'Apooraa 'a Porinetia.

Tauturu nâ te mau taiete rii na'ina'i :

'I ni'a ihoâ 'i te poritita tauturu 'i te mau faatupuraa 'ohipa, 'e tuu te Hau fenua 'i te tauturu nô te faarava'i 'i te moihaa 'ohipa nâ te mau taiete rii na'ina'i (AEPE).

'Ua fârii te 'Apooraahau 'e faataa 'e 4 270 000 toata nô te pa'epa'e 'e 4 taiete 'o te faa'ohipa 'e 28 898 656 mirioni toata.

Nâ roto 'i teie tauturu ' te Hau 'e ora mai 'e 4 ti'araa 'ohipa 'e tihepuhia mai 'e 2 taata, haafirifiriraa rouru, faaoriraa râtere, hâpiiraa horo moana iho tumu 'e te tâtâ'iraa pereoo.

'Aita te mau tarifa hoo 'i 'aueue 'i tetepa nei

'I tetepa, 'aita te mau tarifa hoo 'i maraa 'ua vai noa 'i te faito 99,86, 'ua topa te mau tarifa mâa 'e te mau inu 'ava nâ reira te mau tarifa nô te mau utaraa faatueahia mai 'e te maraa 'o te mau 'ava 'e 'avaava 'e te mau hotera, fare tâmâaraa fare taoheraa.

'I ni'a 'i te 12 'ava'e, tei te 0,9% te maraa tarifa hoo. 'Ua maraa rii te moni 'ava'e 'i tetepa 2019. 1,5% te nuuraa 'i ni'a 'i te 12 'ava'e. 'I tetepa 2019 'o te titeti manureva nô e ara tei maraa 0,8%.

'I tetepa noa, 'i te pae 'o te mau paturaa fare 'e paturaa 'a te Hau 'ua vai noa. 'o te mau tarifa tauihaa poro'i tei topa 0,9% 'a re'a te mau atuihaa uira tei maraa (0,9%).

'I te pae 'o te paturaa fare 'e te paturaa 'a te Hau 'aita 'e tauiraa. Tei nuu rii tei te pae ia 'o te mau tôro'a taa'ê 0,1% 'I ni'a 'i te 12 'ava'e, te BTP tei maraa 1,1%, te paturaa fare 0,5% 'e te paturaa 'a te Hau,1,8%.

Faaâpîraa ture tuânîe

'Ua haamana te 'Apooraahau 'i te faa'âpîraa ture tuânîe, tauihia 'i te 1 'o atopa 2019.

Nô te mau faaueraa mana 'i te pae 'o te Fenua, 'o te faa'âpîraa ia 'i te ture fenua 'e faa'ore ra 'i te Tomite mâtutu tuânîe 'e te tahi atu mau faaueraa mana nô te haamauraa 'i te rave'a FENIX, rave'a 'âpî nô te mau 'iritiraa tauihaa 'i te tia'iraa 'oti'a.

Nô te mau faaueraa mana 'i te pae 'o te Hau nui, 'e faaôhia te 'irava ture 'o te neheneheraa 'e ape, faaôhia 'e te ture ESSOC, 'e ture nô te nuu tia'i 'oti'a 'e pâroru 'i te ti'aturiraa 'o te totaiete nô 'âpee, nô te turama 'e te pâheruraa 'i te taata.

'E piâhia teie mau fatureraa 'âpî 'i roto 'i te ve'a 'a te Hau 'i muri mai 'i teie faaotiraa mana 'a te 'Apooraahau.

Faaôraa 'ia Porinetia 'i roto 'i te moni papa 'a te taiete mâ'itihia nô te faatere 'i te tahua manureva 'o Tahiti-Faa'a

Tei te ti'araa mau 'o te faaueraa mana 'o te ture haamauhia 'i te 26 'o tiurai nei nô Porinetia farani, 'Ua faaoti te 'Apooraahau 'e ani 'i te Hau nui 'ia faahepohia te taiete 'i matara mai nô te faatere 'i te tahua manureva 'o Tahiti Faa'a 'ia taiete 'ia Porinetia 'i roto 'i tâ na moni papa.

'E tupu te faôraa 'i roto 'i te moni papa, 'ia hope mai te tata'uraa taiete, 'ia-au 'i te faaueraa 'a te papature arata'i 'e te 'oti'a 'o te tapura faufaa 'o tei faaôitihia 'e te 'Apoora 'a Porinetia.

Faatureraa nô te mau tere pahî 'i roto 'i te hoeraa Hawaiki Nui Vaa

'E tupu te 28raa 'o te hoeraa Hawaiki Nui Vaa 'i te 30 'o atopa tae atu 'i te 1 'o novema 'i Raromata'i, mai tei mâtau noa hia.

- Faarevaraa 1 Huahine-Raiatea 44,5 km ;
- 2 Raiatea-Tahaa 26 km ;
- 3 Tahaa-Popora 58,2 km.

'E tupu ato'a te hoeraa 'a te mau vahine 'e te taure'a tâne 'i te 31 'o atopa, mai Taputapuatea hoe ti'a 'i Uturoa nâ tua, nâ reira te hoeraa 'a te mau huma te Para Vaa, 'e hoeraa nâ roto noa mai Puanoa tapae 'i Uturoa.

'Ua fârii te 'Apooraahau 'i te faatureraa 'i hamauhia nô te mau poti faateretere nô te pâruru ihoa 'eiaha te mau 'ati 'ia tupu i rotopû 'i te mau poti 'âpee 'e te tahi atu mau poti, 'e nô te pâruru ihoa 'i te feiâ hoe 'i te taime tomoraa ava 'e te mau vâhi oaoa 'o te tairoto.

Nô teie faatureraa tau poto, haamauhia nô teie tata'uraa hoe 'e nô te mau tâ'otiaraa faataa taa'êhia nô te mau vaa tapurahia 'e tô râtou mau poti 'apee, nâ reira te tai'o mahana 'e te mau hora haapâpûhia, tei raro a'e teie mau 'oti'a moana 'i te mataâra 'a te mau mana muto'i.

'E faahepohia te 'amuitahiraa hoe 'ia haamau 'i tâ na faanahoraa pâruru 'i ni'a 'i te moana. 'Ia haapuhara 'i te mau turamaraa ato'a 'e au nô te 'ite te taato'araa 'i te mau faaueraa 'a te Tomite Hawaiki Nui Vaa 2019, 'i roto ihoa râ 'i te mau 'oire 'i reira te ta'urua 'e tupu ai, te mau piha 'ohipa 'a te Tomitera teitei, te mau 'aua mutoi farani 'o te mau motu, te muto'i tia'i moana nâ reira te mau ve'a.

'Ia 'apeehia teie mau faaâraraa 'e te tahi mau parau turama nene'ihia nâ roto 'i te reo farani 'e te reo tahiti.

Heiva rima'î 'a Matuita mâ : faatureraa nô te vâhi tutauraa pahî 'i te o'oâ 'o Hakahau 'e Hakahetau 'i titema 'i Ua Pou

'E tupu te heiva ria'î 'a tô matuita 'i te 19 'o titema nei, 'ua faatae mai te tomite 'ohipa 'i te aniraa 'ia rave te Hau fenua 'i te mau faatureraa 'e 'opani taupoto noa 'i te mau tereraa pahî 'i te o'o'a 'o Hakahau 'e 'i Hakahetau.

Nô reira, 'e nô te pâruru raa 'i te mau tere pahî 'e te faa'ohieraa 'i te mau tapaeraa pahî 'i ni'a 'i te uâhu nô Aranui ihoa râ, 'o teie tâ te 'Apooraahau 'i faaoti :

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

- 'ia faataahia 'e piti tuhaa 'opanihia te mau pahî 'ia tutau 'i te te o'o'â 'o Hakahau 'e Hakahetau ;
- Taa'ê atu 'e piti tuhaa taa'ê nô te tutaauraa pahî 'i te roaraa raro mai 'i te 17 metera.

'E haamata teie faatureraa 'i te 12 tae atu 'i te 22 'o titema, faaotiraa teie nô te fa'ohie 'i te mau pahî 'e tiê 'i te huiraaatira nô teie heiva.

Nô te mau tima uta tauihaa mai ia Aranui, Taporo IX, Te Ata o Hiva, Tahiti Nui1, Arago 'e Bougainville, 'e tamau noa ihoa mai tei matauhia 'e râtou.

'E 'opere te taatitaraa faanaho 'ohipa 'i teie mau turamaraa 'i roto 'i te feiâ 'e tere atu 'i reira, 'e piâ ato'ahia nâ roto 'i te mau fare 'oire nâ roto 'i te reo farani, reo peretâne, 'e 'i ni'a 'i te tahua itenati 'a te DPAM. 'E piâhia te hoho'a 'o te mau vâhi faataahia nô te ûai poti raro mai 'i te 17 metera 'i Hakahau 'e Hakahetau.

Te nuuraa 'o te tarena faaâpîraa 'oire (PRU)

'Ua vau te Faaterehau, 'i mua 'i te 'Apooraahau, 'i te nuuraa 'o te tarena faaâpîraa 'oire hâpa'ohia 'e te DHV.

'E tarena faaâpîraa 'oire 'i Papeete 'o tei ô 'i roto 'i te pu'etau faa'ohiparaa 'e te mau fâ 'o te faanahoraa 'oire 'e te haamaita'iraa 'i te oraraa huiraaatira. 'E 'ohipa teie 'o tei haamatahia 'i 2018 ra, 'i rotopû 'e 4 'oire (Mahina, Papeete, Pirae 'e Punaauia.

'I muri 'i te pu'etau tata'uraa, 'e maha taiete 'o tei tapae'ahia mai, nô tô râtou 'aravihi 'i te pae 'o te haamaita'iraa 'oire 'e te faanahoraa fenua, haamaita'iraa 'i te mau vâhi orahia 'e te taata, te tororaa 'i te mau aroa 'e te mau 'auri vai'ino, te faaneheheraa aru.

'I raro a'e 'i te arata'iraa 'a te DHV, 'ua nehenehe teie tarena 'ohipa 'i te haamatahia 'i fepuare nei, nâ roto 'i te haa 'amui pâpûraa 'i rotopû 'i te mau piha 'ohipa 'a te mau faaterehau, 'e te mau taiete 'a te Hau (TNAD, OPH) 'e te mau tâvana 'o teie nau 'oire. Te mau fâ 'e 'imihia nei, 'o te faaho'iraa 'i teie mau 'oire 'i ni'a 'i te 'ê'a 'o te 'imiraa faufaa 'e totiare, 'e te tâtâ'iraa 'i te mau nohoraa ruperupehu 'i roto 'i te mau tuhaa 'o teie mau 'oire.

Nâ roto 'i teie tapura parau 'e nehenehe 'e 'itea hia te nuuraa tarena « 3 000 nohoraa ». 'O te 'amuiraa rave'a teie nô te haamata 'e patu 1 000 nohoraa 'âpî 'i te matahiti 'i ni'a 'i te roaraa 'e 3 matahiti. 'Ia-au 'i te mau numera hope'a 'e haapâpû mai ra ê 1 300 fare 'o te haamatahia 'i te patu 'i 2018.

'E mâtete i'ei'e 'o tei 'itehia 'i ni'a 'i te mâtete, 'i te pae anei 'o te mau fare noho-au nâ reira te mau nohoraa nô te feiâ fana'o 'e 2 'e 4 SMIG. Nâ roto 'i teie arata'iraa 'ohipa paturaa fare tauturuhia 'e te Fenua nâ roto 'i te mau faa'oreraa tute 'i ni'a 'i te mau taiete patu fare. Te faufaa rahi 'o te neheneheraa 'i te mau taiete 'e tutava nô te haamaita'i 'i te nohoraa taata.

'Opuaraa ture Fenua nô te pairatiraa pahî

Nâ roto 'i te faa'ohiparaa 'i tô na mau mana nô te pae 'o te moana, 'Ua 'ite-au te 'Apooraahau 'i te 'opuaraa ture Fenua nô te tau-haamaita'i 'i te arata'iraa ture nô te pairatiraa 'i ni'a 'i te moana. 'E 'opuaraa ture pâpa'ihia 'e te Faatereraa 'o te mau 'ohipa moana 'a Porinetia te DPAM. Haamanahia 'e te 'Apooraa 'a Porinetia 'i 1996 ra, nâ te

faaueraa mana 'o te 8 'o atete 1996 tauihia 'ei papature 'amui 'o te pairatiraa 'i ni'a 'i te moana 'i Porinetia.

'A 23 matahiti faa'ohiparaa, 'ua ti'a roa 'ia tau i faa'âpîhia tō na arata'iraa ture 'i Porinetia, nō te faatu'ati 'i ni'a 'i te papature Otonomi 'a Porinetia, te tuharaa mana ho'i 'i rotopû 'i te Hau farani 'e Porinetia, te tuharaa mana ho'i 'i rotopû 'i te 'Apooraa 'a Porinetia 'e te Faatereraahau fenua, te mau faaueraa 'o te ture 'o te utaraa 'i Porinetia mai 2010, 'e te tu'ati 'oreraa 'itehia 'i roto 'i te mau faa'ohiparaa 'irava ture mana 'i ni'a 'i te pairatiraa faura'o moana.

Te faa'ohiparaa ture Fenua tei tuuhia atu 'i mua 'i te Faatereraa pâpa'ihia 'i roto 'i te 'irava 1 : te arata'iraa 'amui 'o te faatureraa 'o te toro'a pairati moana, pahî huiraatira faahorohia 'e te pairati toro'a ; tâ tuhaa pairatihia, 'inaha nō teie taima hō'ê noa pupu toro'a pairati 'i Porinetia.

Te mau pairati 'e mau 'ihitai nâ mua roa, tei raro a'e râtou 'i te tî'aau 'a te ture 'o te utaraa 'e faa'ohipahia nei 'i Porinetia mai te 17 'o titema 1926 tauihia 'i mua 'i te mau hapa 'i ni'a 'i te moana, 'e te ture 'ohipa 'a Porinetia 'ia-au 'i te tereraa 'ohipa 'a te mau aupûpû rave 'ohipa, 'e te mau faa-au-raa 'a te mau 'ihitai 'e 'ofitie 'o te mau pahi tivira.

Nâ te 'irava 90 'o te ture arata'i 'o te papature 'Otonomi 'a Porinetia 'e hōro'a nei 'i te mana 'i roto 'i te 'Apooraahau nō te faaoti 'i te mau ture faa'ohipahia nō te mau pairati moana, 'ia nâ rotohia mai râ 'i te 'opuaraa ture Fenua. 'e 6 pene 'i roto 'i teie 'opuaraa 'e hi'opo'ahia 'e te 'Apooraahau.

Te turu'i ato'a nei teie ture Fenua 'i ni'a 'i te mau arata'iraa pâpû, 'i ni'a 'i te faufaa 'o te 'ohipa hapa'ohia 'i te mau pahi 'i Porinetia nei, 'e te 'ohipa moana ato'a iho. Te tâtara hu'ahu'a nei teie faatureraa 'i te mau 'ohipa moana ato'a 'i Porinetia nei, te feiâ toro'a moana 'e ô 'i roto 'i teie ture Fenua, te taato'araa 'o te taata toro'a pairati moana. Te tai'o pâpûraa 'i te tereraa pahi, tō te fenua nei 'e tō te ara mai, te pahi uta râtere, te mau iati, te manua tapae poto mai nei, te uta tauihaa rau, tauihaa âtaâta, uta mōri, mâhu auahi, te mau pahi tai'a nâ tua nō te ara mai, te pahi tai'a nō Atia 'e huri nei 'i te î'a 'i te uâhu 'o Papeete.

'E 'ite ato'a teie faanahoraa 'ohipa 'i te tupuraa maita'i 'o te toro'a moana 'e te tereraa pahi, nâ te reira 'e turama 'i te mau tu'atiraa faauehia e teie ture Fenua. 'E matutu ato'a 'o ia 'i ni'a 'i te vairaa 'o te 'imiraa faufaa 'o te piha pairati Te Ara Tai 'e tâ na mau rēni 'ohipa, 'i te pae 'o te 'afata faufaa, te mau rave'a, te rahiraa taata, te mau piha 'ohipa, te teimaha 'o te 'afata moni, te moni faa'ohipa 'e te moni ô mai.

'Ua fârii te 'Apooraahau 'i teie 'opuaraa ture Fenua, 'e ti'aturi nei 'e pâhono 'o ia 'i te mau fâ titauhia nō te faatano 'e te tau i-haamaita'i teie ture 'i te toro'a pairati moana. 'e tuuhia atu teie 'opuaraa 'i mua 'i te mana'o 'o te 'Apooraa Matutu Ti'arau, 'e 'i muri mai 'i mua 'i te haamanaraa 'a te 'Apooraa 'a Porinetia, 'ia mana mai teie faaueraa mana 'a te 'Apooraa 'a Porinetia 'e marua atu ia te faaueraa mana tahito nō te 8 'o atete 1998, nâ reira te ture nō te 3 'o tenuare 1969 nō ni'a 'i te hopoi'a 'e âmohia 'e te pairati 'o te faa'ore ato'ahia.

Moni tauturu nâ te Tomite 'Utuafare Fetii

'Ua fârii te 'Apooraahau 'e horo'a 'e 60 mirioni tauturu nō te tereraa 'ohipa 'a te Tomite 'Utuafare Fetii (CPMFR), nō te tâtâ'i, 'e te faaneheneheraa 'i te fare Utuafare Fetii 'e vai 'i Tahaa.

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

EGAT : tarifa 'âpî « Team Building Golf »

'Ua rave te 'Apooraahau 'i te faueraa mana nô te faa'ohipa 'i te faaotiraa 'a te EGAT (te pû tî'aau 'i te 'ohipa Teva) nô te mau tarifa 'âpî nô te tapihoo 'i tâ na mau hotu 'e tâ na 'ohipa.

Te fâ 'o te faatanoraa ia 'i te 'ohipa hui pôpô 'e te mau hinaaro 'âpî 'a te hōani 'o te mau taiete 'ohipa, 'inaha 'ua hinaaro te pû nei 'e haamau 'i te faanahoraa 'âpî nô te « Team Building Golf », rave'a faatere 'âpî anihia mai nei 'e te mau taiete nô te tura'i 'i tâ râtou feiâ 'ohipa 'i roto 'i te 'ohipa hui pôpô.

'Ua riro teie haatu'aro 'ei 'ohipa au rahihia 'e te mau taiete 'e ti'a 'ia faa'ohipahia 'i Atimaono. 'Ei rave'a ato'a nâ te pû nei nô te 'iriti 'i teie haa tu'aro nâ te huiraatira.

'Opuaraa ture Fenua nô te tahi mau tauraa 'irava 'o te ture 'ohipa

Te 'opuaraa ture Fenua 'i vauvauhia 'i mua 'i te 'Apooraahau 'o te tau'i 'e te faarava'i 'i te ture 'ohipa 'a Porinetia farani, 'ua fâfâhia te mana'o 'o te 'Apooraa Matutu Ti'arau, 'e 'ua fârii mai 'i tiurai nei.

1/ Tuhaa 1 'o te ture 'ohipa nô ni'a 'i te mau auraa tâta'itahi 'o te 'ohipa

- Faaôraa 'i te parau pâpa'i nô te haapaeraa 'ohipa. 'e 'ohipa 'ite tamauhia hueihia 'i roto 'i te ture 'ohipa, 'ei turamaraa pâpû.
- Te monoraa 'i te parau faa-au 'ohipa taupoto. « nô te rahi 'o te 'ohipa hinaarohia ai ». 'i roto râ 'i te faa'ohiparaa « nô te rahi taa'ê 'o te 'ohipa » e'ere te ta'o taaê 'i te tumu nô te tau'i 'i te parau tihepuraa.
- Tuuraa 'âpî te tumu 'e tihepu taupotohia mai ai CDD hou te tihepu roa raa ; 'e aniraa nâ te MEDEF 'e te CPME. 'e CDD tuea 'i te CDI. 'ua tâ'oti'ahia râ 'e piti tumu : 'eiaha 'ia hau atu 'i te 6 'ava'e 'o te riro 'ei tihepu roa raa CDI. 'Inaha, 'e rave rahi ti'araa 'ohipa te ono noa 'ava'e, 'e poto roa nô te faito 'ite. Nô teie huru rave 'e faautu'ahia te taiete 178.997 toata.
- Faa'ore 'i te 'irava Lp. 1231-5 nô ni'a 'i te 'opaniraa 'i te parau faa-au 'ohipa tau poto nô te mau toro'a tapurahia 'e te 'Apooraahau nô te mea 'aore 'o ia 'i faa'ohipahia a'e nei. Te tahi, e'ita tô na faa'oreraa 'e tape'a 'i te mau faaueraa 'o tei ravehia mai na 'i roto 'i te tuhaa IV 'o te ture 'ohipa nô te 'ohipa ututuraa ma'i 'e nê te pâururaa 'i ni'a 'i te 'ohipa.
- Faarava'iraa 'i ni'a 'i te tâpûraa 'i te parau tihepuraa CDD 'e te faarava'iraa mai teie 'i raro nei :
 - a) 'ia haapâpû te taata 'ohipa 'i tâ na tihepuraa CDI ;
 - b) 'Ua tihepuhia te taata 'i ni'a 'i te niu 'âpî faito CDD nô te 6 'ava'e, 'e te parau tihepu roa raa CDI 'i muri mai.
- Nô te 'ohipa taupoto, te tumu « nô te rahi 'o te 'ohipa taa'ê » 'e monohia 'e teie faaueraa « nô te rahi 'o te 'ohipa taupoto », 'e faatu'atiraa teie 'i te tauraa 'o te 'irava Lp. 1231-2.

2/tuhaa II 'o te ture 'ohipa 'i te pae 'o te mau auraa 'amui 'i ni'a 'i te 'ohipa

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

- Faarava'i 'i te neheneheraa 'e faa'ohipa 'i te mau hora mono nô te fana'o 'i te pu'etau faarava'i 'imiraa faufaa 'e aupupu pâruru.
- Faarava'i 'i te neheneheraa 'e haaputu 'i te hora mono 'i ni'a 'i te 3 'ava'e nô te fana'o 'i te pu'etau hâpii 'imi faufaa, totiare 'e aupupu pâruru, mâ te auraro 'i te pu'etau fârihia.

3/ tuhaa IV 'o te ture 'ohipa nô te êa 'e te pâruru 'i ni'a 'i te vâhi 'ohipa

- Tia'i noa atu ai 'i te faaâ'pî tâato'araa 'o te mau piha 'ohipa 'o te êa 'i ni'a 'i te vâhi 'ohipa, 'ua faarava'i manahia te tahi faaotiraa nô te tâtatara 'i te taupûpû 'o te mau tihepuraa taote 'ohipa 'e 'o te haafifi noa nei 'i te reira pae. Nô te tatara 'i teie fifi, 'e 'iriti teie faaueraa 'i te neheneheraa tâ te mau 'amaa 'ohipa 'e tihepu 'i te mau taote nô roto noa 'i te toro'a taote 'ohipa, 'ei mono 'i te taote ma'i, 'aore râ 'i te tauturu taote 'o te fârii 'e ho'i 'i te haapaariraa toro'a nô te 4 matahiti 'e haru 'i te parau tû'ite taote 'o te 'ohipa. 'E nehenehe ato'a 'e tihepu mai 'i te mau taote 'i roto noa ra 'i te haapaariraa.

Nô te hô'ê tai'oraa maramarama 'i te mau pâpa'i 'e te faatanoraa 'i te mau faaueraa 'i te pae 'o te 'ohipa 'e te arata'iraa ture 'o te faa'ohiparaa toro'a roto 'i te taime monoraa, te haapûpû ra 'e 'ohipa te tuati roto 'ia-au 'i te mau faaueraa mana e vai nei nô ni'a 'i te faanahoraa 'ohipa vaiihohia 'e te taote, 'ia-au 'i te 'irava 5 'o te haapûpû ra 'i te 'ohipa 'e ti'a 'ia ravehia 'e te tuati mono. Te haapû nei teie pââ'i 'i te arata'iraa taupoto 'e ravehia 'e te tuati mono.

Faata'umaraa 'ite 'a te feiâ rave 'ohipa 'a te Hau 'i te pae 'o te paturaa fare 'e te mau paturaa rarahi at Hau

'I roto 'i te 'opuaraa 'e haamau 'i te hâpiiraa nô titau 'i te ti'araa toro'a « Raatira 'ohipa rarahi », 'ua hi'opo'a te 'Apooraahau 'i te mau rave'a faaôraa 'i te hâpiiraa, nô te feiâ 'e nehenehe 'e tihepu roahia 'ia hope mai te hi'opo'araa.

Teie 'opuaraa, nô te feiâ 'e 'ohipa nei nâ te Hau 'i raro a'e râ 'i te parau faa-au tivira (ANFA) CC4, CC5, 'e mau rauti faito C.

Te mau tumu 'e fârihia ai 'e tapura nô te tata'uraa 'o teie :

- Titauhia 'e toru a'e matahiti tâviniraa 'i te Hau, 'aore râ 'e 'ohipa nei nâ te Hau 'aita râ 'e parau faa-au ;
- 'Ua nao'ahia 'e 30 matahiti 'e te rahi roa 'e 45 matahiti 'ia tae 'i tenuare 'o te matahiti 'iritiraa hâpiiraa ;
- Tei fatu 'i te parau tû'ite faito 3 (BEP/CAP).

Te fâ 'o teie titi'araa 'o te faitoraa ia 'i te 'ite 'o te taata tata'u 'e ô 'i roto 'i te tau hâpiiraa. 'e pae 'amaa tata'u te tuuhia :

- Hô'ê tata'uraa 'ite maramarama (faataahia 'e 30 minuti ; tai'o 2) ;
- Tata'uraa 'ite matematita (15 minuti, tai'o 2) ;
- Tata'uraa 'ite numera (30 minuti tai'o 2) ;

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

- Faitoraa 'ite : tai'o hô'aho'a pâpa'i, te rahi (te aanoraa, te te rarahi, te mau poro) te 'ite 'ihi 'i ni'a 'i te mau parau pâpa'i 'o te mau hoho'a hâmani (2 hora tai'o 4) ;
- Hô'ê faatupuraa parau 'e te taata hâpii nâ reira 'i te taote 'ohipa (30 minuti tai'o 2).

Faaineineraa 'i te paeraa 'o te Himene Taurua

'Ua vauvau atu te Faaterehau 'o te ta'ere, 'i mua 'i te 'Apooraahau, te ta'urua hîmene, 'o te 5raa teie 'e fârerei ai te mau pupu himene, 'e tupu te reira 'i te 26 'o atopa nei 'i te 'outu Tefauroa 'i Mahina.

Fanauhia te Heiva Târava 'i 2015 ra hâpa'ohia 'e te Fare Tauhiti Nui 'e te Fare 'Upa Rau 'a Porinetia. 'ua riro teie 'ei fâ 'e horo'a hia nâ te mau pupu himene mâ'ohi, 'e rahi noa mai nei 'i te faaô 'i te Heiva tiurai, 'ia fârerei faahou râtou 'i roto 'i te hô'ê ta'urua 'e atu faataahia nô te himene noa.

Nô teie matahiti 'o te himene Rû'au te faateiteihia. Nô te tau rii 'ua anihia te mau pupu 'ia 'âpeehia te mau himene 'e te 'upa'upa. 'E 'ihana faataahia hô'ê himene 'amui, pâpa'ihia 'e mâmâ Iopa. 'E Heiva tâmoni 'ore teie.

'E va'u pupu hîmene tei tapurahia : Tamarii Teahupoo, Tamarii raahiti, O Faa'a, Tamarii Mahina, Natiara, Tamanui Apatoa nô Papara, Tamarii Rapa i Tahiti 'e Tamarii Tuhaa pae nô Mahina. 'Ua hau atu ia 'i te 300 taata himene 'o te tae mai 'i te hora 4 'i te ahiahi, 'e hope teie fârereiraa 'i te area 'o te hora 6.

Te feiâ arata'i 'i teie ta'urua : Myrna Tuporo, 'orometua 'i te Fare Upa Rau, 'e Pierrot Faraire, raatira pupu Tamariki Oparo.

Te 18raa 'o te Faafâ'iteraa 'a tô Tuhaa pae

'E tupu te 18raa 'o te faafâ'iteraa rima'î 'a tô tuhaa pae 'i te 'Apooraa rahi 'i te mônirê 21 'o atopa 'e tae atu 'i te 3 'o novema nei.

Turuhia 'e te faatereraahau 'o te rima'î, te Tomite Faanaho 'i te mau faafâ'iteraa (COEAA), 'o te haaputu mai 'e 80 rima'î nô Rapa, Raivavae, Tupuai, Rurutu 'e Rimatara. Tâ râtou tumu parau « HAAFAUFAA MAI TE ORA O TE RIMA'Î I ROTO I TE MOANA E I NI'A TE HENUA » te fâ 'o te haafaufaraa ia 'i te mau tao'a 'o tô râtou tuhaa fenua.

'E tata'u râtou 'i ni'a 'i te 'una'una 'o tâ râtou mau pa'epa'e, te mau tauihaa nana'o te hoe râau te hâmaniraa hei upoo, te mau tâumi 'e te mau 'ete pae'ore. Te hinaaro rahi 'o te COEAA 'o te faatoro'a raa ia 'i te 'ite rima'î nâ roto 'i tâ râtou mau haa rahu : taupoo, 'ete pae'ore, peue, nana'o, pirû hâmani pae'ore, 'e te 'â'eho, te paa râau, te miro, te 'aito 'e te pûpû.

Ta'ere 'e arutaimareva : tauturu moni nâ te mau taatiraa

'Ua fârii te 'Apooraahau 'e horo'a 'i te mau tauturu moni nâ te mau taatiraa 'e 'ohipa nei nô te ta'ere 'e te pârururaa 'i te arutaimareva mai teie 'i raro nei :

- 750 000 toa nâ te taatiraa « Cameleon ;
- 250 000 toata nâ te taatiraa Heiva i Tatakoto ;

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00

- 160 000 toata nâ Ihiheiora nô Rairoa ;
- 200 000 toata nâ Mauroa nui no te aru tai mareva ;
- 300 000 toata nâ Tamarii pointe des pêcheurs ;
- 200 000 toata Team tohie'a vaa ;
- 220 000 toata nâ te taatiraa Tiamao Ravaai nô Papara ;
- 800 000 toata nâ te Tomite Heiva nô Maurua ;
- 8 500 000 toata nâ te 'amuitahiraa vaa nô te heiva vaa mata'einaa 2019.

-0-0-0-0-0-

Présidence de la Polynésie Française

Service de la communication

communication@presidence.pf – 40 47 20 00